

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
102/21	Heradsstyret	PS	08.12.2021

Saksbehandlar	ArkivsakID
Runar Ludvigsen	21/3095

Lovlegkontroll av sak HS084/21

Vedlegg:

Barnehagebruksplanen 2021-2030

Underteikna lovlegkontroll sak 084/21

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vedtak i møte 10.11.2021, sak 084/21, vert oppretthalde.

Krav om lovlegkontroll av vedtaket vert send til statsforvaltaren i Vestland til handsaming, jf. Kommuneleva § 27-1.

Heradsstyret - 102/21

HS - behandling:

Alexander Thunestvedt, AP, kom tilbake i møte.

26 medlemmar tilstades.

Framlegg og votering i saka går fram i protokoll for votering

HS - vedtak:

Vedtak i møte 10.11.2021, sak 084/21, vert oppretthalde.

Krav om lovlegkontroll av vedtaket vert send til statsforvaltaren i Vestland til handsaming, jf. Kommuneleva § 27-1.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Det er sett fram krav om lovlegkontroll av vedtak i heradsstyremøte 10.11.2021, sak 084/21, om barnehagebruksplanen. Kravet, datert 30.11.2021, er sett fram av Alf Terje Mortensen, Kim Andre Hartveit og Ragnar Tyssebotn, alle frå FRP Osterøy.

Kravet er sett fram 2 veker og 6 dagar etter vedtak, og er difor sett fram innan fristen på 3 veker frå vedtaksdato og er fremja av 3 medlemmer i heradsstyret. Kravet stettar difor dei formelle krava til krav om lovlegkontroll, jf. Kommuneleva § 27-1.

Kravet gjeldt påstand om manglande saksførebuing av administrasjonen jf. Kommuneleva § 13-1 tredje ledd: «Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.»

Slik dei 3 representantane frå FRP ser det er ikkje dette punktet oppfylt i det vesentlege. Nærare grunngeving, der dei mellom anna viser til barnehagelova §§ 14 og 11, kan ein lese i innsendt krav om lovlegkontroll som ligg ved saka som 1. vedlegg.

Meir informasjon om lovlegkontroll etter kommunelova kapittel 27 kan ein lese her:

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83#KAPITTEL_8-1

Vurdering

Heradsstyret kan endre vedtaket eller oppretthalde vedtaket av 10.11.2021 sak 084/21. Dersom heradsstyret opprettheld vedtak skal saka sendast til statsforvaltaren i Vestland for handsaming jf. Kommunalova § 27-1. Departementet har delegert mynde til statsforvaltaren.

Rådmannen legg til grunn at fleirtalet i heradsstyret ikkje ønskje ønskja søknadane vurdert i eige sak, grunna at fellesframlegga frå FRP og AP fell i sak 084/21.

Rådmannen har heller ikkje forstått det slik, etter tidlegare handsaming av same sak i formannskapsmøte 06.10.21 og heradsstyremøte 13.10.21 at det har vore eit ønskje frå fleirtalet i heradsstyret å sjå søknadane, slik ønskje vart fremja heilt på tampen av handsaminga i møte 10.11.21 av representanten Henrik Øksnes, FRP, på vegne av FRP og AP.

Rådmannen vil ut i frå dette rå til at heradsstyret opprettheld vedtaket frå HS084/21 og sender saka til lovlegkontroll til statsforvaltaren i Vestland, jf. Kommunalova § 27-1.

Rådmannen sitt svar på overordna innhald i brev om lovlegkontroll

Rådmannen vil starte med å presisere at det føreligger ein søknad frå Trygge Barnehager AS om etablering og tilskot til barnehagedrift for å bygge barnehage i Osterøy kommune. For å gjere det enkelt vil vi likevel omtale førespurnaden frå Trygge Barnehager AS og søknaden om familiebarnehage som 2 *søknader*.

Det er riktig som det vert påpeika i krav om lovlegkontroll frå FRP, at barnehagebruksplanen er ein overordna plan for vidare drift og utvikling av barnehagane i kommunen fram til 2030 (som var utgangspunktet for planen, men justert til 2025 av heradsstyret jf. HS 084/21).

Det er også på dette grunnlaget at søknadane i seg sjølv ikkje låg vedlagt planen. For å presisere, så meinte rådmann at det var naturleg å nemne desse to barnehagane ved namn når kommunen handsama barnehagebruksplanen. Det var likevel ikkje naturleg, etter rådmannen sitt skjønn, å ta søknadane om familiebarnehagen og Trygge barnehager med i sjølve saka, då planen ikkje handlar om konkrete sakar, men overordna prinsipp.

Utover dette visar rådmannen også til at Barnehagebruksplanen var ute til høyring i perioden 21.06. - 31.08.21 og vart lagt fram til politisk handsaming i formannskapet 06.10.21 og heradsstyret 13.10.21 og 10.11.21. Det har i løpet av denne prosessen ikkje kome fram innspel om mangelfull saksutgreiing på dette området gjennom høyring og politiske prosessar.

Ut frå vurderingane i Barnehagelova §10, om behovet for lokale prioriteringar, meiner rådmannen at heradsstyret, etter vedtaket 084/21, har lagt overordna rammer for strukturen i barnehageplassar og som difor er prinsipielt for korleis kommunen svarar ut dei to søknadane som her er vist til, og eventuelt nye søknadar som i framtida skulle kome fram til 2025.

På dette grunnlag er det rådmannen sitt syn at planen, slik den låg føre, oppfyller krava i kommunelova § 13-1, tredje ledd.

Svar på 1. punkt: Barnehagelova §14 rett til godkjenning

Kommunen har lagt til grunn at søknaden frå Trygge Barnehagar AS var ikkje ei søknad om

godkjenning, men søknad om å legge ny barnehage på Rundhovde inn i kommunens barnehageplan, tilskot til ny barnehage og gje tilråding til Husbanken slik at barnehagen blir fullfinansiert. Barnehagar som kommunen vurderer som egna etter Barnehagelova med forskrifter har rett til godkjenning for drift, jamfør §14. Kommunen kan stille vilkår med omsyn til tal barn, barnas alder og opphaldstid, og kommunen skal rettleie søkar i prosessen. Kommunen kan avslå ein søknad om godkjenning fordi barnehagen ikkje er egna til oppfylle krava til formål og innhald, og skal då grunngje dette. Søkar har då klagerett til Fylkeskommunen.

Svar på 2 punkt: Rolla som barnehagemynd og barnehageeigar

Heradsstyret vart 24.februar 2021 gjort merksam på at det frå 1.januar 2021 var endringar i lovverket kring utøving av rolla som barnehagemynd og barnehageeigar. Det er gjort ei utgreiing av rolla som barnehagemynd og barnehageeigar. Godkjenning og tilsyn av barnehagar vert no delegert til Samfunnsutvikling for å sikre tilliten til at kommunen er upartisk som barnehagemynd.

Svar på punkt 4: likehandsaming

Rådmannen forstår framlegget frå MDG som vert vedteke, om at kommunen overtek drifta av Reppen bhg. dersom den skulle verte avvika og andre ikkje kan overta, som eit ønske om å sikre barnehagedekninga på Valestrand. Dette er slik sett i tråd med dei overordna prinsippa som ligg til grunn for alt planarbeid i kommunen: om å utvikle kommunen sine områdesenter. Dette skapar på denne måten ikkje noko forskjellsbehandling slik rådmannen ser det.

Forøvrig: Kommunen legg vekt på behovet for barnehageplassar

Rådmannen viser til Barnehagelova §10 Barnehagemyndighet, andre ledd; «Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpassas lokale forhold og behov».

Departementets merknader til andre ledd i rundskriv F-08/2006 er følgande:

*«Andre ledd pålegger kommunen et ansvar for utbygging og drift av barnehager i kommunen. **Kommunen må utvikle barnehagetilbudet i tråd med lokale forhold og prioriteringer, samtidig som det tas hensyn til nasjonale føringer.** Barnehagetilbudet må ha den kvalitet, det innhold og det omfang som brukerne etterspør og lokale forhold tilsier, innenfor rammen av regelverket. Dette betyr at kommunen må arbeide aktivt for å nå målet om full barnehagedekning. Kommunen er ikke pålagt å ha et bestemt antall barnehageplasser eller en bestemt dekningsprosent, men må selv fastsette det reelle behovet for barnehageplasser i sin kommune. Kommunens plikt til å sørge for et tilstrekkelig antall plasser gir ingen korresponderende rett til plass for det enkelte barn.*

*Samordnet opptaksprosess gir kommunen en del informasjon om det samlede behovet for barnehageplasser. **Det kan også være nyttig med lokale undersøkelser med tanke på å kartlegge framtidige behov for plasser. I kommunens arealplanlegging vil behovet for tomter til nye barnehager stå sentralt. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpassas lokale forhold og behov og må derfor bygges på kommunens lokalkunnskap. Kommuner med spredt bebyggelse må ha et annet utbyggingsmønster enn bykommuner med tett bosetting.** Driftsformene, dvs. åpningstid, daglig organisering mv., må også søkes tilpasset brukernes behov så langt det er mulig. Foreldrenes livssituasjon og arbeidstid vil for eksempel være forhold som påvirker behov i forhold til åpningstid og ferieavvikling. Dette betyr at det bør være et tilbud om både heltids- og deltids plasser, og at det finnes barnehager med åpningstider tilpasset foreldrenes behov.»*

Vi legg til grunn at Barnehagebruksplanen er skriva ut frå ei vurdering av prognosar om folketalsutvikling og kunnskap om lokale forhold og behov. Planen er eit styringsdokument som sikrar utvikling av barnehagetilbodet i tråd med lokale forhold og prioriteringar. Rådmannen meiner at Barnehagebruksplanen er i tråd med Barnehagelova §10 og merknadane til lova.

I tråd med barnehagelova legg Barnehagebruksplanen vekt på behovet for barnehageplassar i kommunen som heilskap. Behovet for fleksibilitet i barnehageplassar ligg til grunn for Rådmannen sine tilrådingar. Behov for fleksibilitet ligg og til grunn for dei vedtekne målsettingane i Barnehagebruksplanen, blant anna målsettinga «Osterøy kommune har ein berekraftig barnehagestruktur», med følgande delmål:

- Det er barnehageplassar tilgjengeleg i dei fire lokale sentra.
- Osterøy kommune etablerer ikkje nye barnehageplassar i sentre som har overkapasitet.

Då tomte på Rundhovde i si tid vart tenkt til barnehageformål, var behovet for barnehageplassar aukande. Ein planla difor utbygging ut frå dei behova ein då kjente til. I dag er folketalsprognosen endra og det er fare for overetablering av barnehageplassar.

Det var på dette grunnlaget at rådmannen innstilte å avslå søknadane frå Trygge Barnehager AS og familiebarnehage v/ Ingrid Fosse Mjelstad

Konklusjon

Saka vert lagt fram for heradsstyret til handsaming og vedtak.